

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Labor & pugna aduersus vitia propria qua[m] sit vtilis: voluntas propria ac curiositas sensualitatis, quomodo sint mortificanda. Cap. XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

VI
6

virtutem, diabolusque inde vehementer humiliabitur. Nemo te laedere, nemo tibi nocere potest, nisi ipsum te laeris. Erras, si ab hoc, aut ab illo proximo tuo te putaveris laesum. Verius dic: A meipso, hoc est, a superbia & impatientia mea sum laesus. Quid enim aliena te derisio, obrectatio, persecutio ve laederet, quid tibi possit nocere, si tu in teipso compositus, tranquillus, patiensque manseris? hoc est, quando aliena te laederet malitia, si in teipso nihil fuerit inordinatum quod te torquet? Vniuersus (crede) tibi mundus haud nocebit, nisi tibi ipsi nocet. Sine igitur omnes contra te insanire, tu in simplicitate cordis permane. Tibi irascantur omnes, tu nemini irascaris. Tace velut in sepulchro mortuus, & vide quid valeat contra te mundus. Certè nihil aliud facient, præter coronam quam tibi fabricant inimici tui. Væ tibi superbia, quare ita non sentis? O Deus meus eripe me, & libera me a superbia mea, quæ se in omnibus nititur propugnare. Si delectationes sensuum, carnisque superfluas vel inuicelarias amputare velis, oportet vt violenter constanterque desiderio tuo resistas, non fluctes, non corde discipules, nec diu super hoc deliberes? sed impetu, quodam sancti feruoris te cogas ad aliam partem, & cogitationes te impugnantibus ex aduerso non andias, sed dissimulas, & fortiter cum ratione virtuti opposita hære. Hoc studium tamen sensu contrariū sit, sapiat affectui, sapiat rationi, conscientia & intellectui. Quod satis erit. In illa re mortuus diceris, de qua nec cogitas, loqueris, & ad quam non afficeris. In hac verò, quæ cogitas, appetis, diligis &c. haudquaquæ mortuus es. Quia vè d. necesse est te mundo, tibi, voluntati, desiderijs passionibusque tuis fore mortuum, & Christo soli viuere, prouidendum est, nihil de mundo, de peccatis, de oblectationibus quoque tam carnis quam seculi in corde, ore, aut actione tua versetur. Christus solus cor tuum possideat, eiusque passio ac diuinitas. Ea quoque quæ absque medio te ducunt in Deum, vt sunt virtutes, Dei amor, Dei gratia, deuotio sancta, horumque desiderium, semper tecum familiariter versentur. Præter Christum itaque nihil in te viuat. O quam breuis est consolatio, delectationis consolationis, & stranæ seu peregrinæ, qua Dei gratiam negligis, tempus perdis, meritum amittis, atque pronitatem infirmitatemque quotidie maiorem tibi comparas ad labendum. Paulò ante quæ tunc placebant audisti, puta musicam & cætera. Ex ijs quid habes modo? aut inde, præter implacatamque turbatam conscientiam cogitationibus plenam: quid lucratus es?

Noceri non posse hominem ab aliquo nisi a seipso.

Delectationes sensuum superfluas quomodo amputanda.

Mortuus in qua re quis dicatur.

Christus vti solus viuere debeat in nobis.

Labor & pugna aduersus vitia propria quam sit utilis: voluntas propria ac curiositas sensualitatis quomodo mortificanda sint.

CAPVT XXX.

Non putes vitia posse mortificari, desideria frangi propria, cum delectatione, vt pote quæ vix labore improbo, frequenique anxietate ac triquitia cordis reluctantis vincuntur. Neque enim ociose dictum est nobis: Regnum caelorum vix patitur, & violenti rapiunt illud. Qui ergo suis desiderijs inordinatis, qui violentiam vitij suis imponere norunt, sperare habent se mortificationem sanctam adepturos. Propterea tamen tu noli à labore studioque cessare.

Mortificationem sanctam sine labore non obtinere. Matt. 11.

Noli à ceptis desistere: quia et si non consoleris intus ut mox vincas, aut si veniat victoria tardior, nec proflus incrementa, pro virtute tamen obtinenda dum pugnas tolerantia tua praesura vltro propter Deum assumpta, saepenumero maiorem tibi adferet fructum, quam victoria faciliter & plene obtenta. Hoc autem non accidit propterea quod pugna nobilior sit quam victoria, aut quod pugnare felicius sit quam vincere: sed inde id contingere potest ex dispensatione diuina quae hominem diu, aut ad finem vsque vitae suae finit contra vitium aliquod pugnare, nec tribuit ei vincere. (quod tamen nisi tribuat Deus, nemini obtinebit.) Vnde luctus & humiliatio hominis huius, ex eo quod huc vno succumbit, aut exterminare illud non potest, tanta sunt, ut maior ille inde vitium crescat ex pugna, quàm cresceret ex victoria. Si quidē victoria ad epta, humiliatio sui deficeret, & aliud, quo interim caruit, vitium loco succederet. In fatigabili studio persequenda est propria voluntas, d. fideri atq; cūcta sensualia: nec id tantū, vbi inter homines, sed vbi etiā in domo cellave tua solus fueris constitutus & in rebus quae neq; bonae, neque male ex suo esse genere probatur. Si itaq; perficere persequi ac humiliate vis propriam voluntatem, vbi inter duo alterum est eligendum, nec alterom altero est melius vtiliusve, hoc respue, ad quod propria trahit voluntas, inclinatio ve propria. Nec audias cogitationem, quod studium hoc inutile sit ac instructum. *Glum*, (propterea quod prohibitum aut illicitum est sit eligere rem licitam) quia per hoc non contemnenda tibi oritur vtilitas, nempe, quod appetitus proprius atque vitiosus tui amor in te per hoc infirmatur. Quoties enim te abnegaueris, quoties concupiscentiam mortificaueris, quoties denique viceris tentationem, repullabit infirmior. Dic igitur tibi ipsi. Ego viliorem rem praefero magis dilectae. Ego concupitiam respicio non propter necessitatem, nec propter conscientiam quasi illa re vti, sit peccatum, sed ad tui & misericera voluntas propria, mortificationem & ad tuum & pijsime Deus beneplacitum. Si quispiam hortum suum intrare vellet oblectationis causa, non necessarius, si hanc sibi ipsi recreationem interdixerit, subtraxeritque, negans consuetudinem intrandi, certē habebit propter laborem hunc mortificandi se abnegationisque suae, à Deo mercedem: quanto maiorem autem habebit, si non solum hortum iam intrauerit, hoc est, si non modo delectatione sensuali se primauerit, verum etiam dum hac potiri voluisset seu potuisset recreatione, operi interea studio ve etiam inhæserit ineliori. Obseruandum tamen non omnia concupita, aut solaria penitus amputanda, quia discretio id exigit, ut natura hominis ciuilliter tractetur, hoc est, ut regatur non extinguatur. Per discretionem enim saepenumero fit, ut minus vtile, fiat magis vtile, & nobiliore dimisso, quod alioqui vile fuerat, per discretionē obamētiam ve fiat nobilius. In huiusmodi tamen semper consilio vttere patris tui spiritualis, & eius iudicij sequere, ut nequid sine omni sis licita recreatione, neq; recreationem propter se ipsam afficere aut queras. Vigila circa mortificandā curiositatē sensuam, ut cum curiositatis sensibus in se tibi dicē. Vide, interroga, perquire, auscultā, experire, gūsta & respondeas. Nihil mihi hic necessarium est quod videam auscultem aut experiat, sed huius rei scientia, hacque curiositate propter Deum carere volo. Vnum est necessarium. Non graueris diuturnitate te ipsum mortificandi: quamuis fortasse non senseris fructum. Nam vides lapides & saxa atteri paulatim, modo non si mel sed saepius frequenter que calcantur. Si nihil aliud tibi proueniret de expol-

Pugnam interdum esse vtiliorem quam victoriam.

Voluntas propria quāto studio sit persequenda.

Recreatio quāto mortificanda, & quāto admittenda sit.

Natura hominis ciuilliter tractanda.

Curiositatis instructui quomodo respondendum.

hinc vitiōrū, affectionū, malarūq; cogitationū, hoc tibi merito sufficeret, hoc te saltem excitare deberet, vt vitia expugnares, quo ignominia inducas inimico & pessimo deatori, qui ad id super ruina tua letatur, vt omnē tibi inuideat felicitatē, omnemq; miseriam, puta a te etiam, tibi continue procuret. Elige vt vnum vis, aut desiderijs carnis cogitationibusq; & passionibus tuis satisfacere, in illis que delectari, & propter hoc fieri Dei inimicus, proximo odiosus, & diabolo in gehenna ignis perpetuo faciendus: aut desideria & voluntatem tuam frangere, atque in abiciens contemne disque cogitationibus, & delectationibus sensualibus violentiam tibi aliquam, licet modicam facere, esse gratus & dilectus Deo, fratribus exemplaris & edificatorius, & diabolo ad ipsius perpetuam confusionem onerosus. Visne Deum offendere, fratres perturbare, diabolo seruire, & neque hic neque in futuro letitiam habere, sed in aeternum te cum diabolo condemnare? An magis in gratia & amicitia vis esse Dei, cum fratribus charitative & consolatorie viuere, pacem & consolationem in conscientia retinere, societatem coelestium ciuium pro modico labore (sicut ipsi fecerunt) obtinere, diabolūque & omnes inimicos tuos perpetuo confundere & confutare. Vis hic paruum consolationem, & breuem delectationem nunc cum multa anxietate cordis habere, & pro hac breuissima vnus momenti delectatione gratiam Dei amittere, eademque perpetuo carere. Dei iram, omniumque electorum indignationem incurrere, aeterna & iucundissima Dei & sanctorum, & praesertim beatissimae & pulcherrimae virginis Mariae, reginae caeli, visione priuari, ab ipsorum perpetua felicitate excludi, & cum daemionibus & damnatis in aeterna miseria & poena sine fine cruciari, quando potes pro breui & fidei labore & patientia, imo gratis pro bona & perseueranti bona voluntate gratiam Dei, electorum familiaritatem, perpetuam requiem, aeternam libertatem & gaudia inenarrabilia obtinere? Cogita quid sit in perpetuis esse tormētis & tenebris, sine spe liberationis, sine fine, sine consolatione cum daemionibus cruciari. Et quid sit cum Deo, cum dulcissima Maria, & electorum omnium sanctissima congregatione in laetitia & exultatione, in securitate & tranquillitate, in perpetua quoque charitate, sine metu amissionis tantorum gaudiorum aeterna felicitate consolari. Ecce quid prodest nunc, aut quid iuuat illos miseros damnatos, quod ad vnum momentum propriam voluntatem, libertatemque habuerunt breuissimam, quae antequam inciperet, defecit & desijt: nunc autem sine fine cruciantur, nec perpetuo vnquam liberabuntur, sed eorum duplicabuntur poenae in iudicio: hoc quoque modo sine fine miseri ardentes & viuentes moriuntur. Si igitur illis sociari volueris potes sicut illi ambulauerunt, ambulare.

Virorum ac
vitiōrum
quandispar
cautus.

O vitiam
haec homi-
nes sapereat
& intellige-
rent.

Voluntas
propria
quid modo
profit dam-
natis.

*Tentationes afflictionesque quantum Sanctis profecerint: illorum
vita cuiusmodi fuerit, mortificationis item vitiōrum
quantus sit fructus ac merces.*

CAPVT XXXI.

SI porro hae quae diximus, minus afficiunt expende ediuertio, quid electus DEI paupertas, desolatio, despectus, labor, poenitentia